

Talouuskasvun käynnistäjät alueilla

5.11.2025

Elina Pylkkänen

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Suomen talouden suhdannenäkymät vuosina 2025–2027 (VM Taloudellinen katsaus syksy 2025)

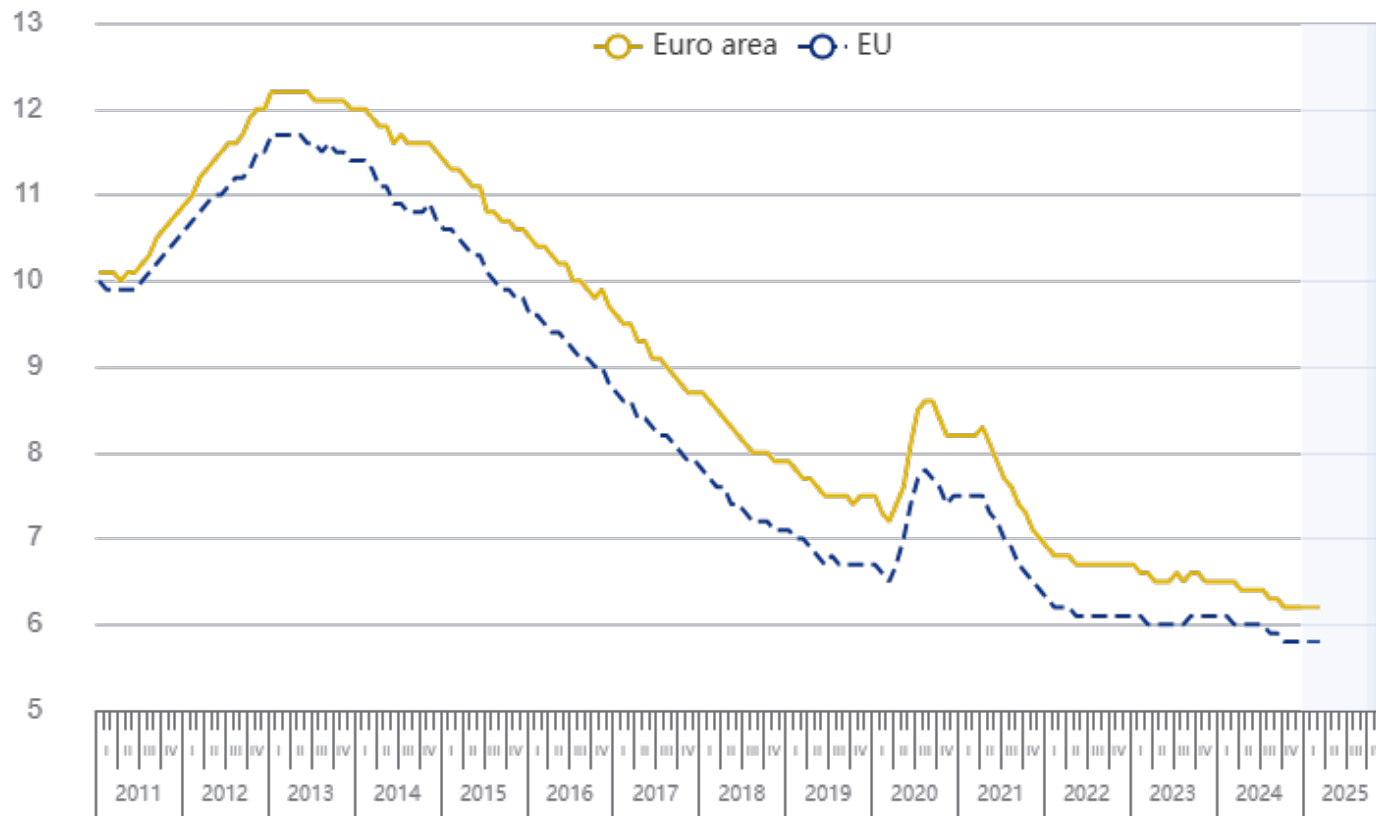
- Talouden toipuminen on hidasta (korona 2020; sota 2022; inflaatiopiikki 2023; korkojen nousu 2023;
- Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku parantavat kotitalouksien ostovoimaa
- Epävarmuus on ohjannut kotitalouksia säästämään pikemminkin kuin kuluttamaan
- Investoinneissa näkyy kasvua, eritoten energiasiirtymään ja puolustukseen
- Kysyntää vientimarkkinoilla tukevat EU:n lisääntyvät panostukset puolustukseen ja infrastruktuuriin
- Talouskasvua hidastaa USA:n asettamat tullit. EU:n asettamat vastatoimet ovat jäämässä vähäisiksi ja solmitut tullisopimukset vähentävät epävarmuutta
- Viime vuonna tuotanto kasvoi 0,4 %. Tänä vuonna BKT ennustetaan kasvavan 1,0 %; 1,4 % ensi vuonna ja 1,7 % v. 2027

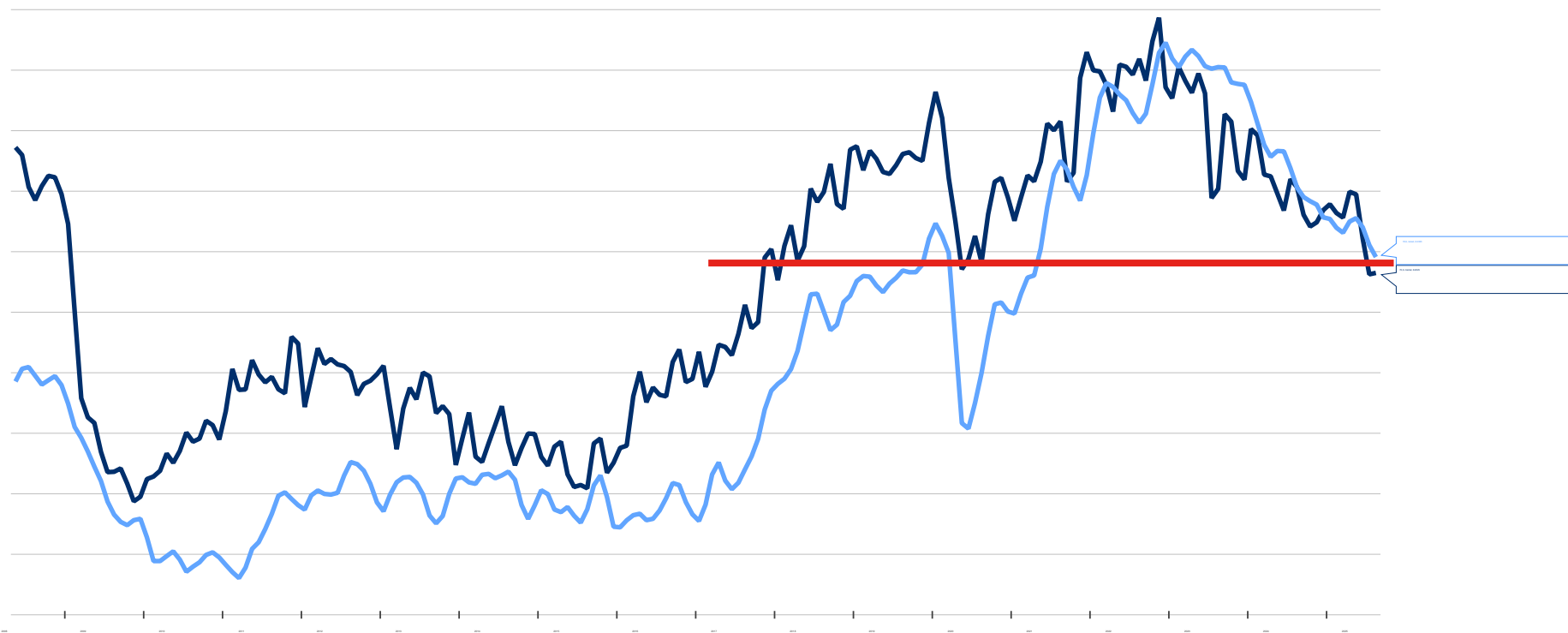
Keskeiset ennusteluvut (vm syksy 2025)

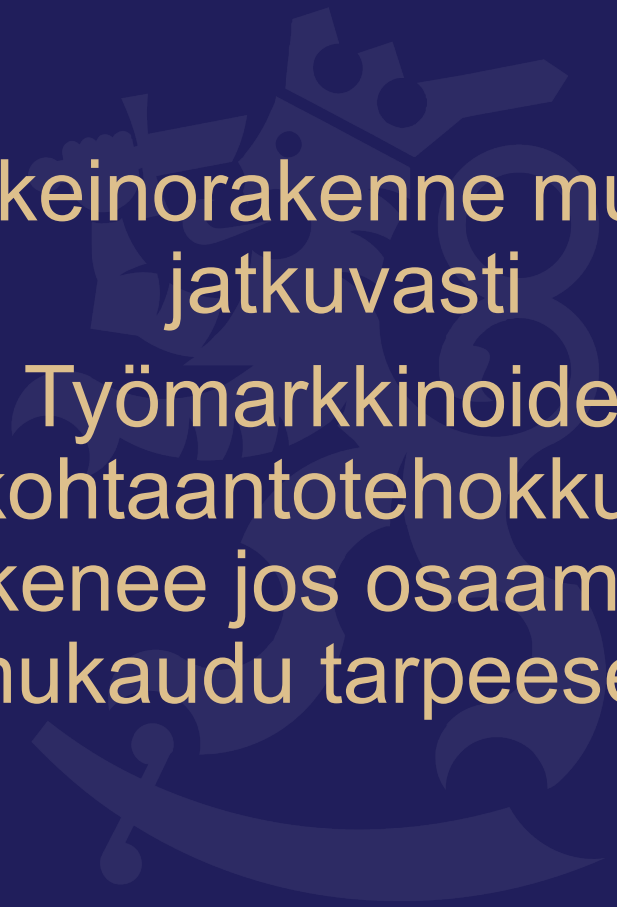
	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Volyymin muutos, %					
Bruttokansantuote markkinahintaan	-0,9	0,4	1,0	1,4	1,7
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	-6,7	-1,0	2,5	1,9	3,0
Kokonaistarjonta	-2,8	0,0	1,5	1,6	2,1
Tavaroiden ja palvelujen vienti	-0,4	1,7	1,0	1,6	2,9
Kulutus	1,2	0,3	0,4	0,9	1,2
yksityinen	0,0	-0,4	0,8	1,8	1,8
julkinen	3,9	1,7	-0,3	-1,0	-0,1
Investoinnit	-7,4	-5,0	6,0	3,9	3,7
yksityiset	-8,3	-7,7	4,2	3,9	4,8
julkiset	-3,1	7,7	13,4	4,2	-0,3
Kokonaiskysyntä	-2,8	0,3	1,5	1,6	2,1
kotimainen kysyntä	-3,9	-0,3	1,7	1,6	1,8

Unemployment rates

seasonally adjusted series, %

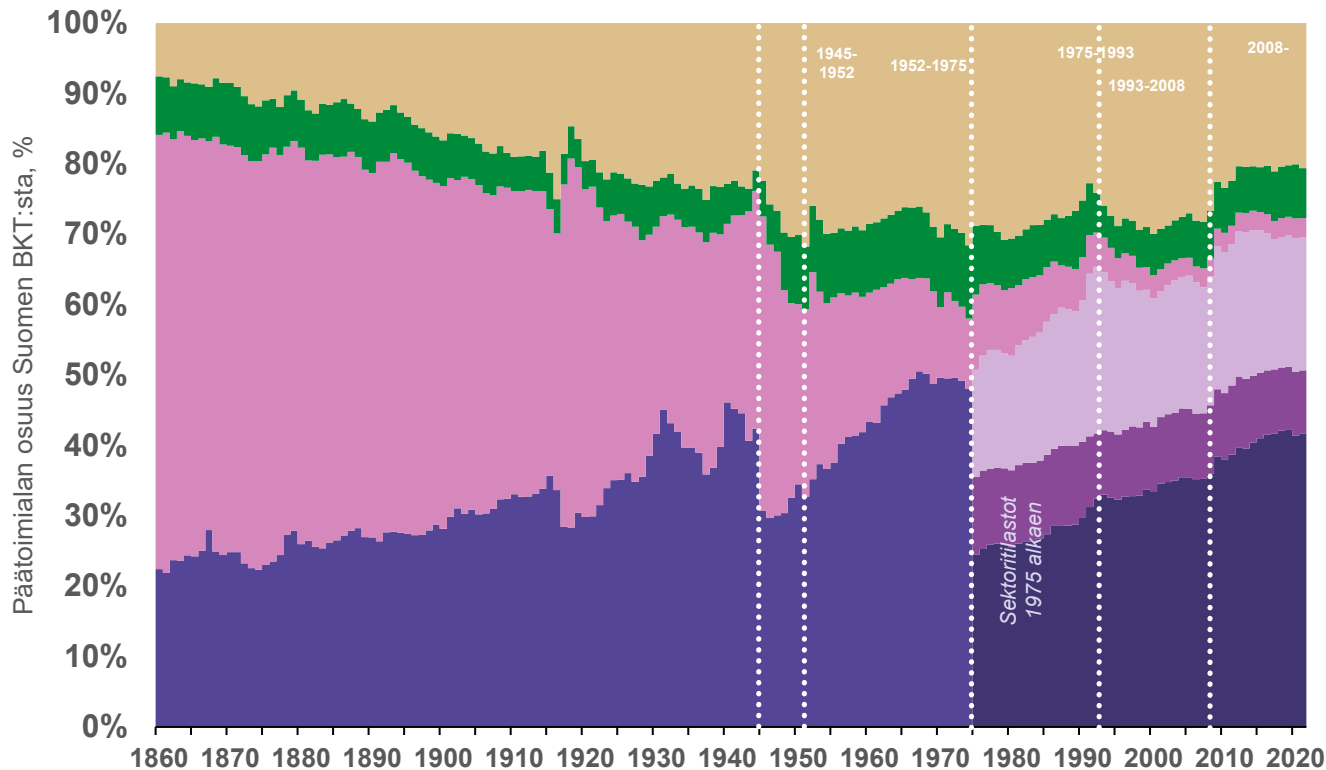

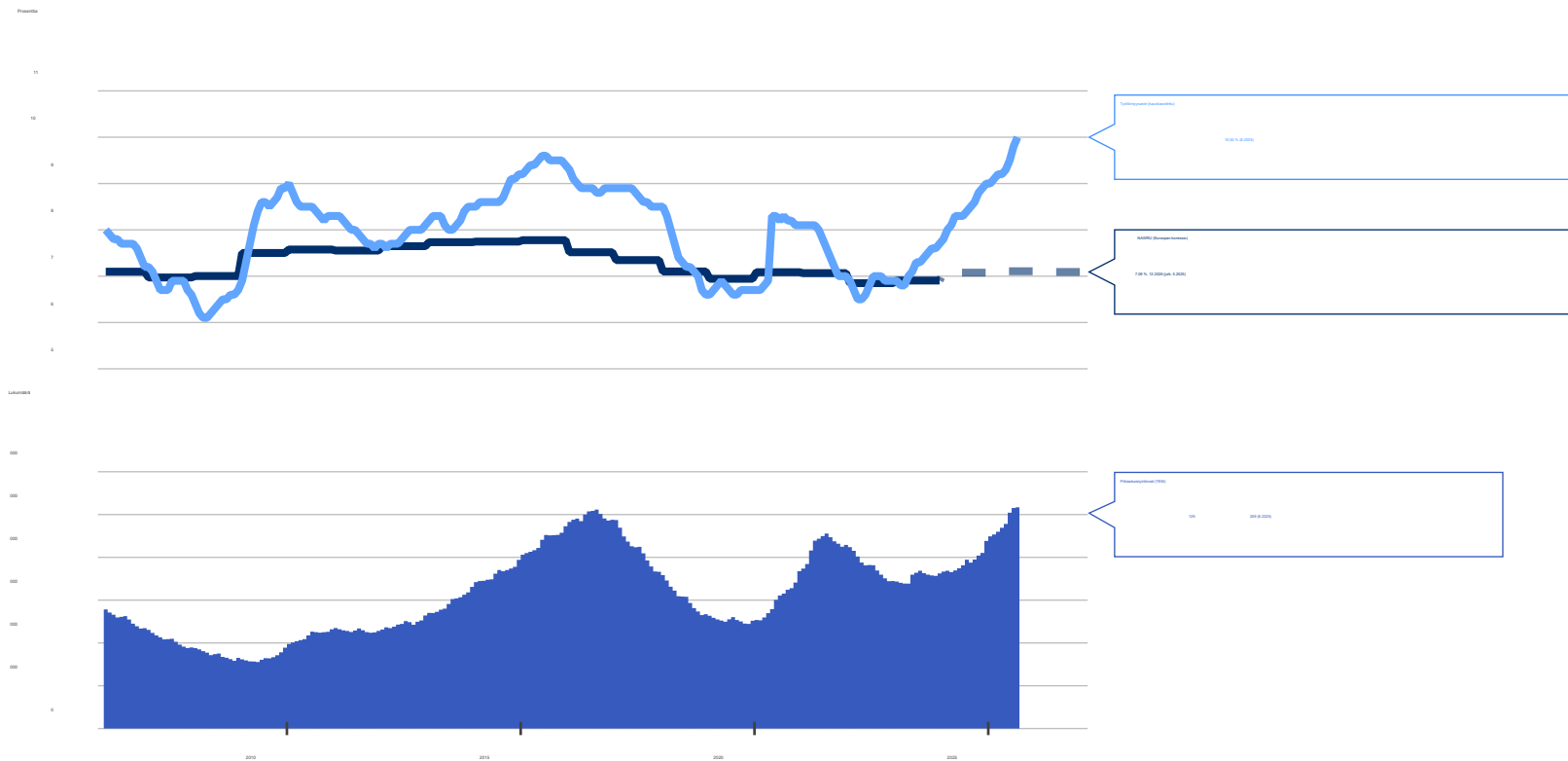

Elinkeinorakenne muuttuu
jatkuvasti

Työmarkkinoiden
kohtaantotehokkuus
heikkenee jos osaaminen ei
mukaudu tarpeeseen

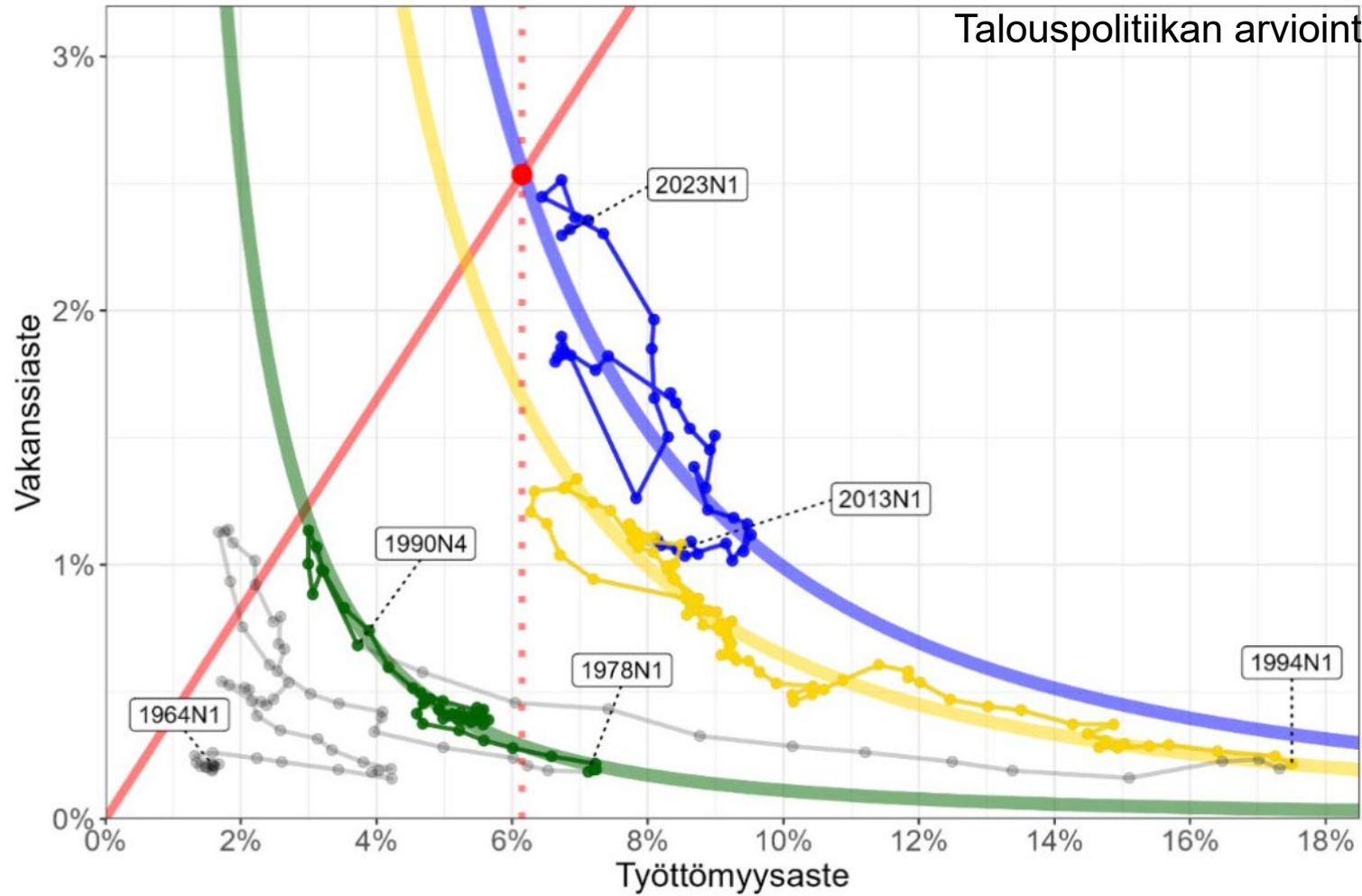
Jatkuva rakennemuutos

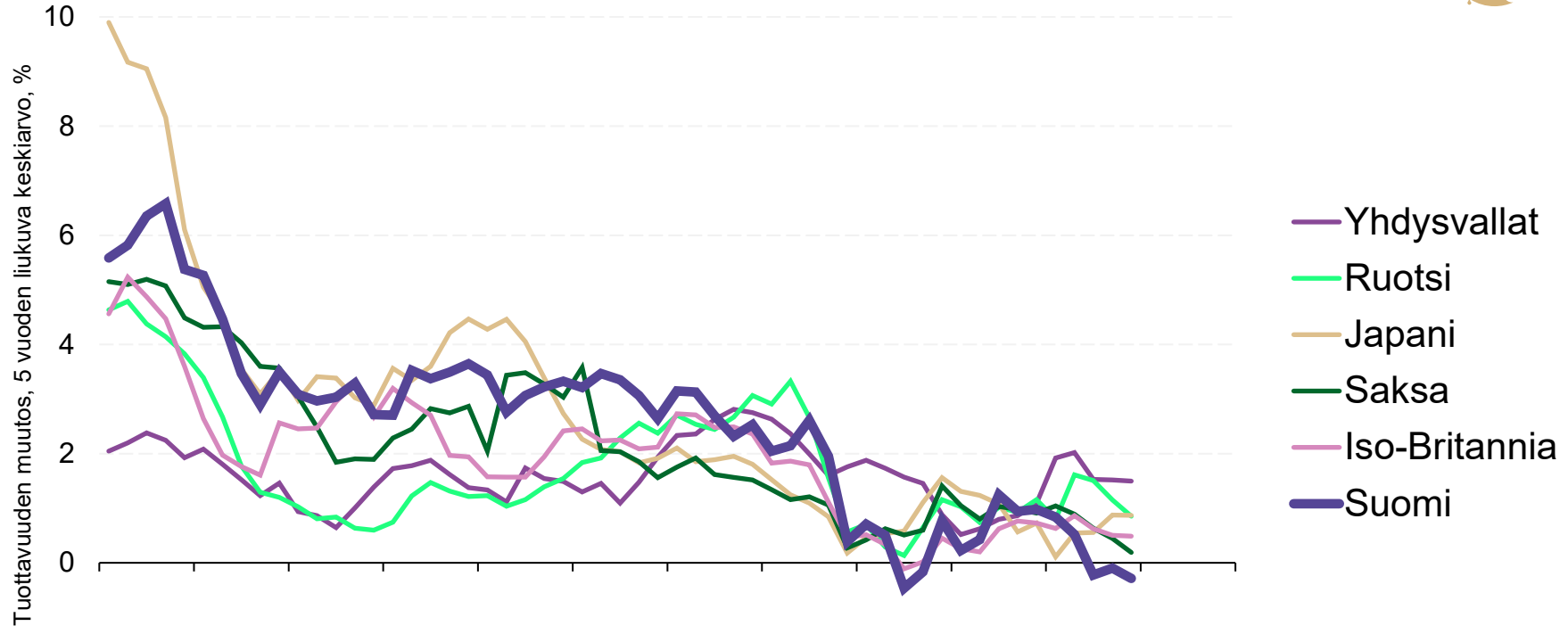

Kuvio 1. Beveridge-käyrä Suomen aineistolla 1964–2023 (1. vuosineljännes).

Lähde: Henri Keränen,
Talouspolitiikan arviointineuvosto

Tuottavuuskasvu on hidastunut useissa teollisuusmaissa

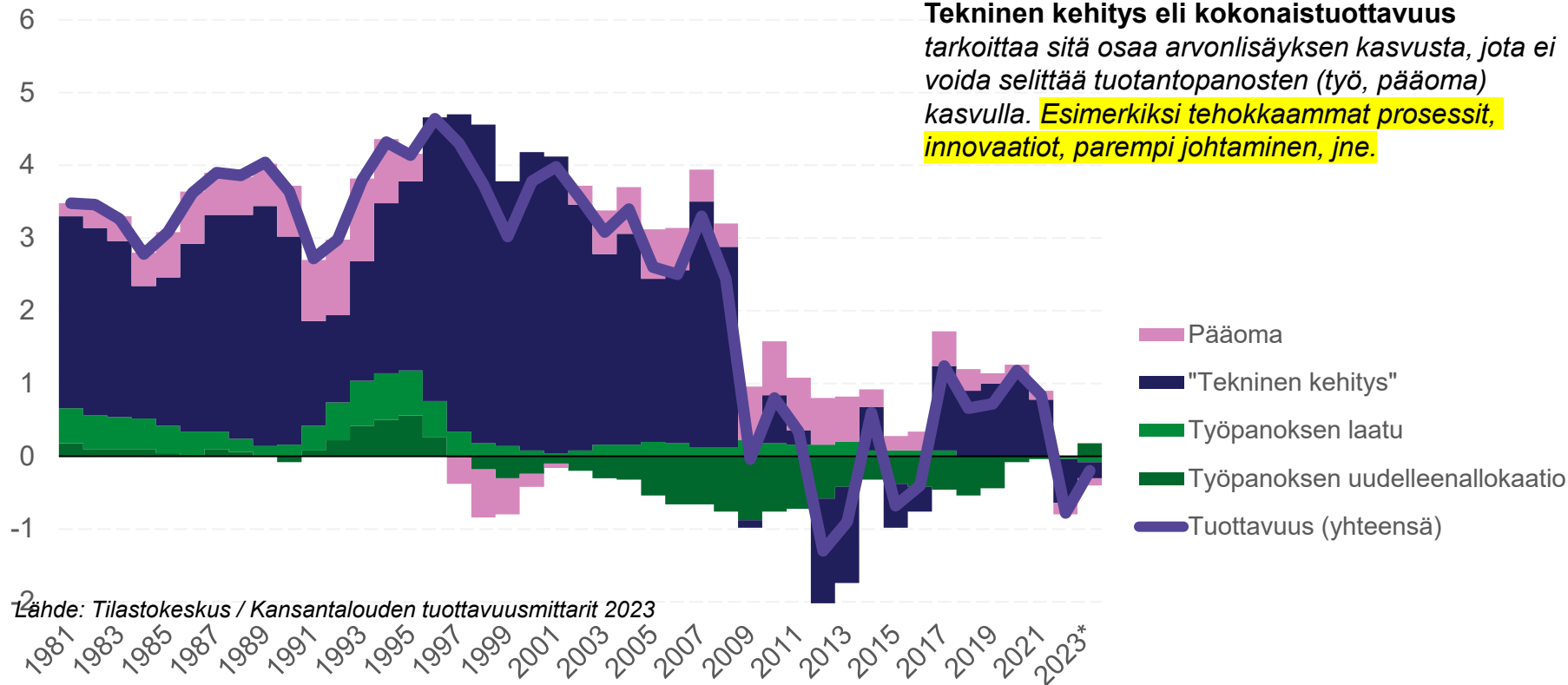
-2 Lähde: OECD / National Accounts, Conference Board

Tekninen kehitys pysähtyi Finanssikriisiin?

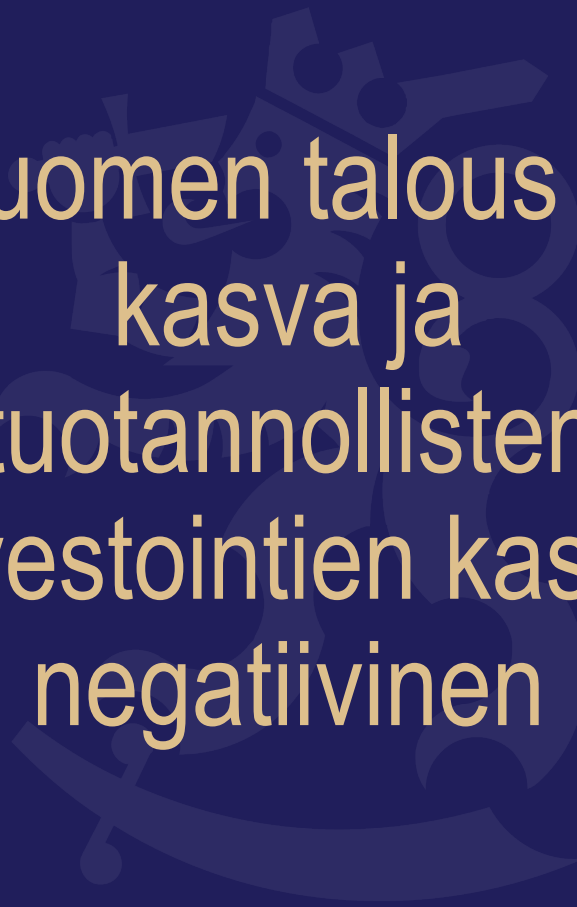

Tekninen kehitys eli kokonaistuottavuus tarkoittaa sitä osaa arvonlisäyksen kasvusta, jota ei voida selittää tuotantopanosten (työ, pääoma) kasvulla. **Esimerkiksi tehokkaammat prosessit, innovaatiot, parempi johtaminen, jne.**

Vaikutus Suomen tuottavuuskasvuun 5v keskiarvo, %

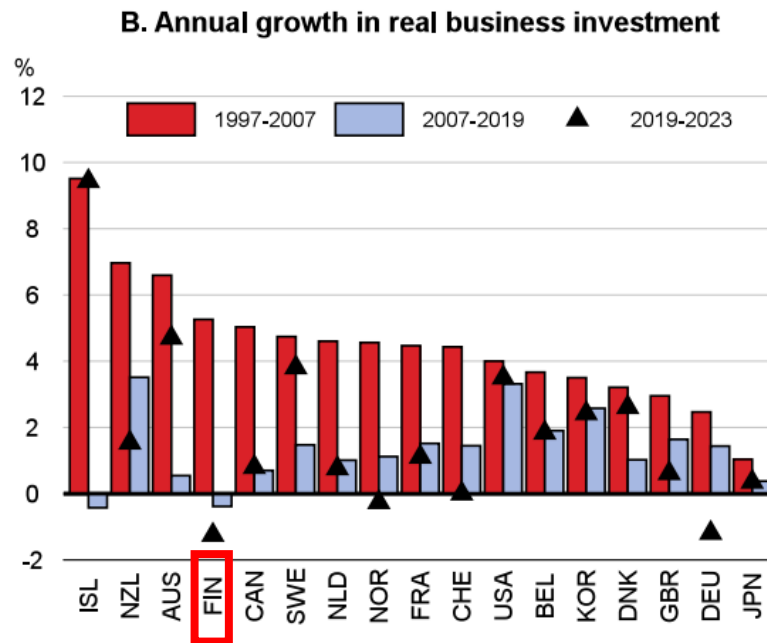
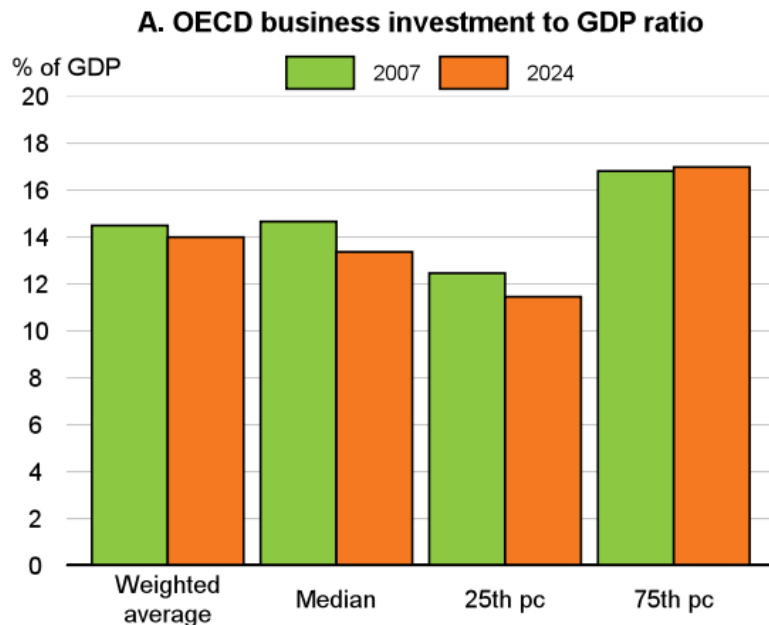

Lähde: Tilastokeskus / Kansantalouden tuottavuusmittarit 2023

Suomen talous ei
kasva ja
tuotannollisten
investointien kasvu
negatiivinen

Yritysten investoinnit ovat olleet erityisen vaisuja maailmanlaajuisen finanssikriisin jälkeen

Note: In Panel A, the gross business-to-GDP ratio is shown. The country sample is the same as the countries shown in Panel B.

Source: OECD Economic Outlook 117 database; and OECD calculations.

Heikko tuottavuuskehitys talouskasvun esteenä

”Kokonaistuottavuuden kasvu on pysähtynyt 10 viime vuoden aikana”

”Kokonaistuottavuuden kasvu on ollut nopeinta teollisuudessa, rahoitus- ja vakuutustoiminnassa, informaatio- ja viestintäpalveluissa sekä muissa liike-elämän palveluissa”

”Eniten kokonaistuottavuus on laskenut kuljetuksessa ja varastoinnissa sekä rakentamisessa”

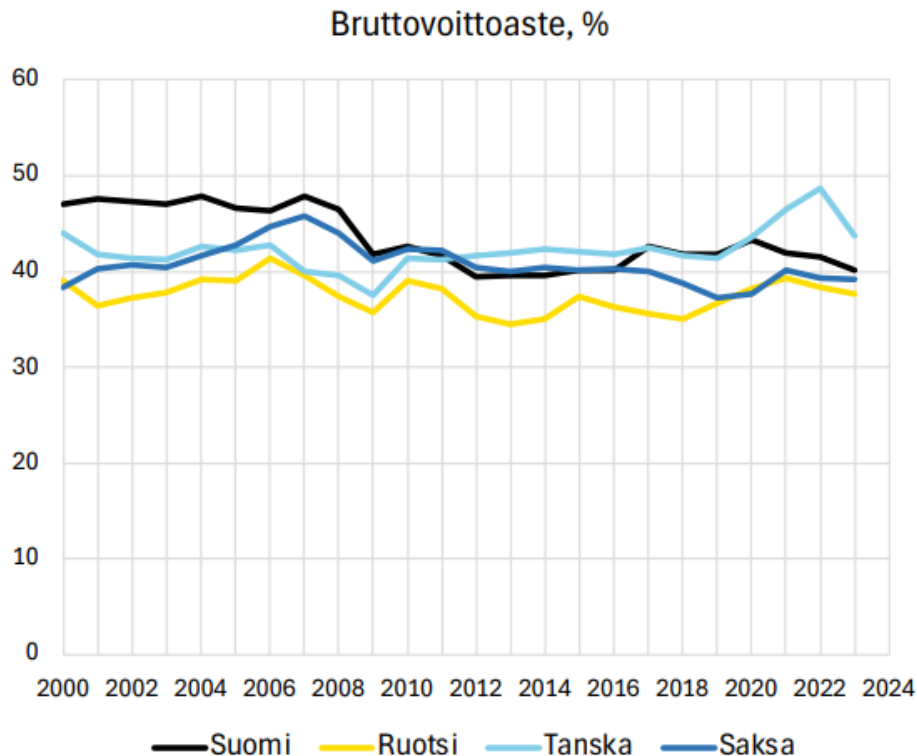
Lähde: [Miksi Suomen talous ei kasva \(Sitra/Matti Pohjola, 3/2025\)](#)

Suomen yritysten kannattavuus kestää vertailun

- Suomalaisten yritysten kannattavuus on hyvä, eikä siten investointien este

Yritysten (non-financial corporations) bruttovoittoaste

Suuryhtiöt eivät kasva Suomessa

- Liikevaihdon kasvu jää pahasti jälkeen ulkomaisista
 - Maailman 5 000 suurimman pörssiyhtiön liikevaihto on kasvanut 2013-23 keskimäärin 8%/v, mutta 20 suomalaisen vain 3 %, muilla Pohjoismailla kasvu yli 8 %/v
- Syynä vähäiset t&k-investoinnit, yritysostojen/-järjestelyjen vähyys ja vanhanaikainen yrityskulttuuri
- Suomalaisen pörssiyhtiöiden t&k-investoinnit ovat 1,5 % liikevaihdosta, kun ulkomaisten suuryhtiöiden keskim. 4,5 %
- Finanssikriisin jälkeen kasvu on ollut heikkoa, ja kulukuuri on vastannut tuottavuuskasvusta. Taseet ovat vahvoja ja osaavaa työvoimaa olisi tarjolla. Mutta mieluummin jaetaan suurempia osinkoja, koska ei ole rohkeutta investoida liiketoiminnan kasvattamiseen
- Osakkeenomistajien tulisi vaatia voimakkaampaa kasvua ja arvonnousua (piiskata operatiivinen johto kasvutoimiin)
- Ulkomaiset yritykset pitävät osakkeenomistajat tyytyväisinä investoidessaan kasvuun, jolloin osakkeen arvo kohoaa
- Suomalaisissa yrityksissä ei kyseenalaisteta suunnitteilla olevia päätöksiä. Rakentavan haastamisen yrityskulttuuria tarvitaan paljon lisää
- Samalla se tarkoittaa myös epäonnistumisen sietämistä innovaatiotoiminnassa

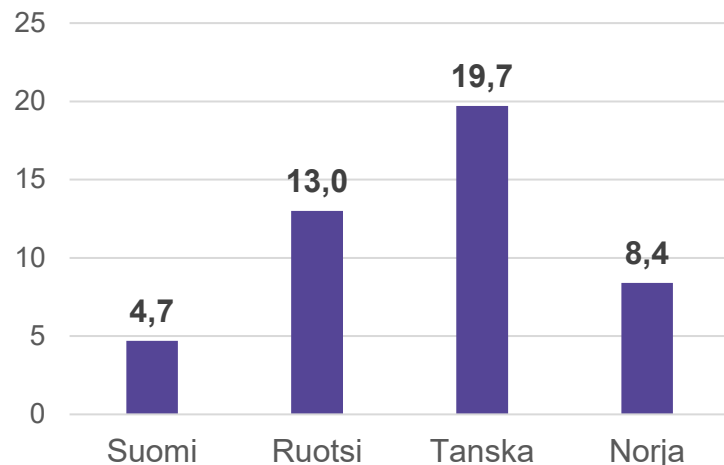
Kaikki eväät
menestykseen olisi

Suomen talouskasvun edellytykset hyvät, suoritus heikko

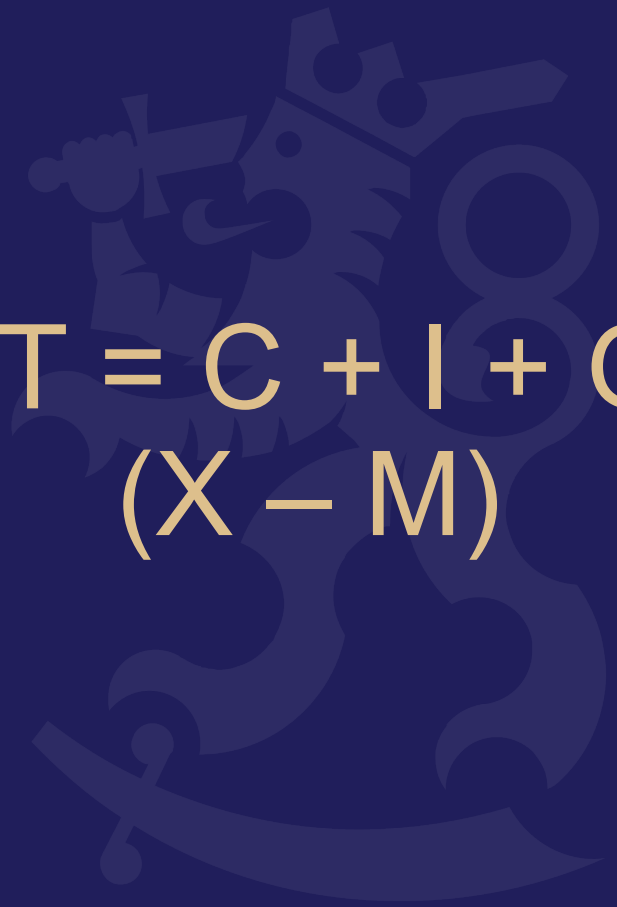

	Suomi	Ruotsi	Tanska	Norja
Kilpailukyky World competitiveness ranking 2024, IMD institute	14.	6.	3.	10.
Innovatiivisuus Global innovation index 2024, UN WIPO	7.	2.	10.	21.
Talouskasvun edellytykset Productive capacities index 2023, UNCTAD	22.	10.	1.	7.
Inhimillinen pääoma Human capital index (World Bank)	6.	8.	22.	15.

BKT per capita, volyymin muutos 2010-2023 (%)

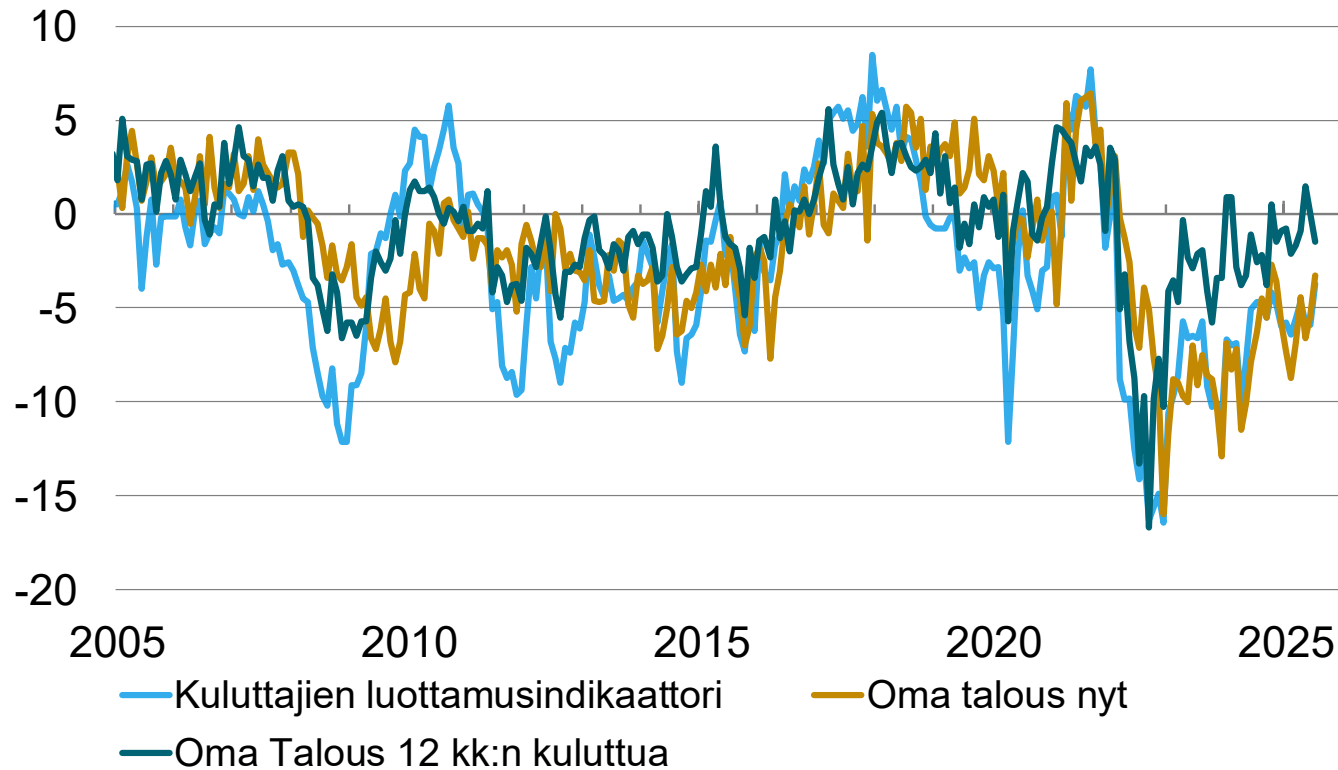

Lähde: World Bank, [DataBank](#)

$$\text{BKT} = \text{C} + \text{I} + \text{G} + (\text{X} - \text{M})$$

Kuluttajien luottamus

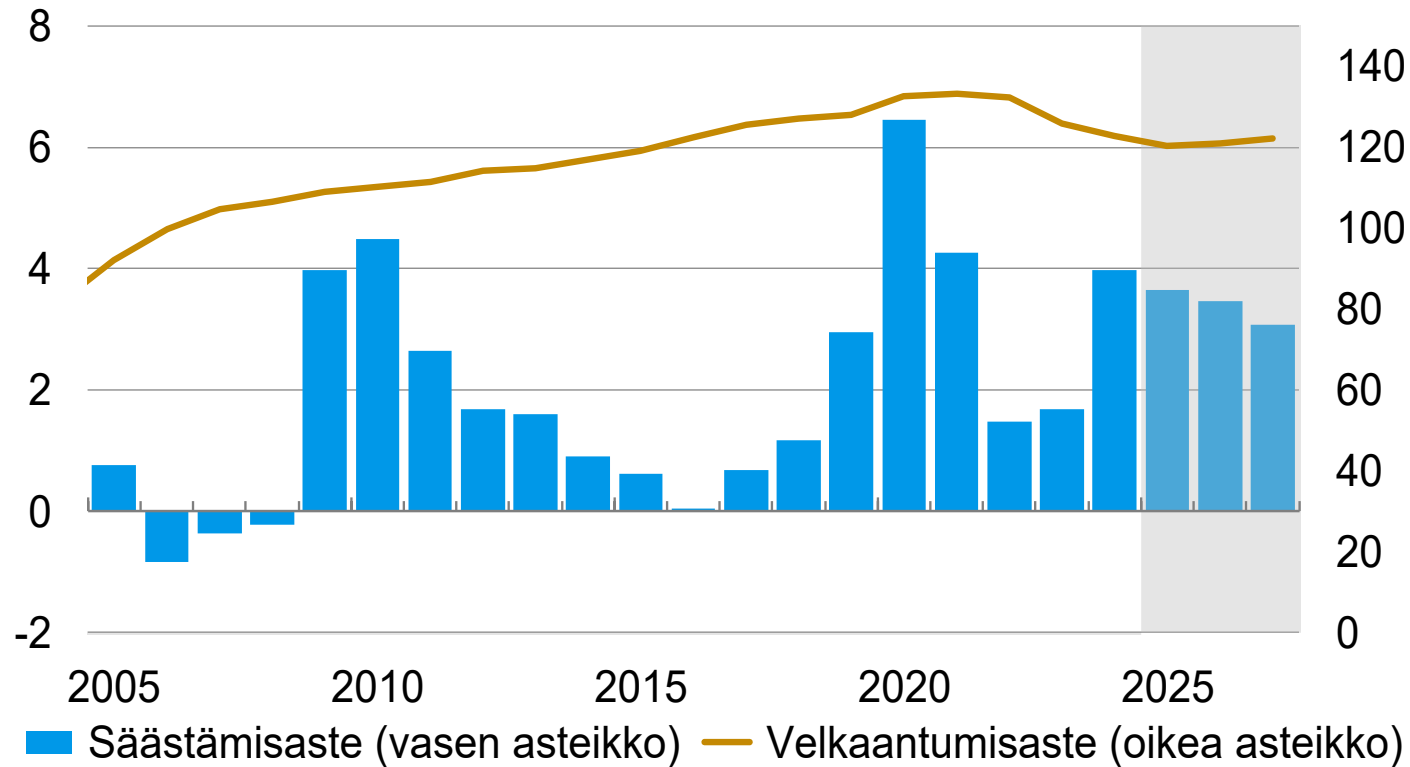
poikkeama keskiarvosta

Lähde: Tilastokeskus

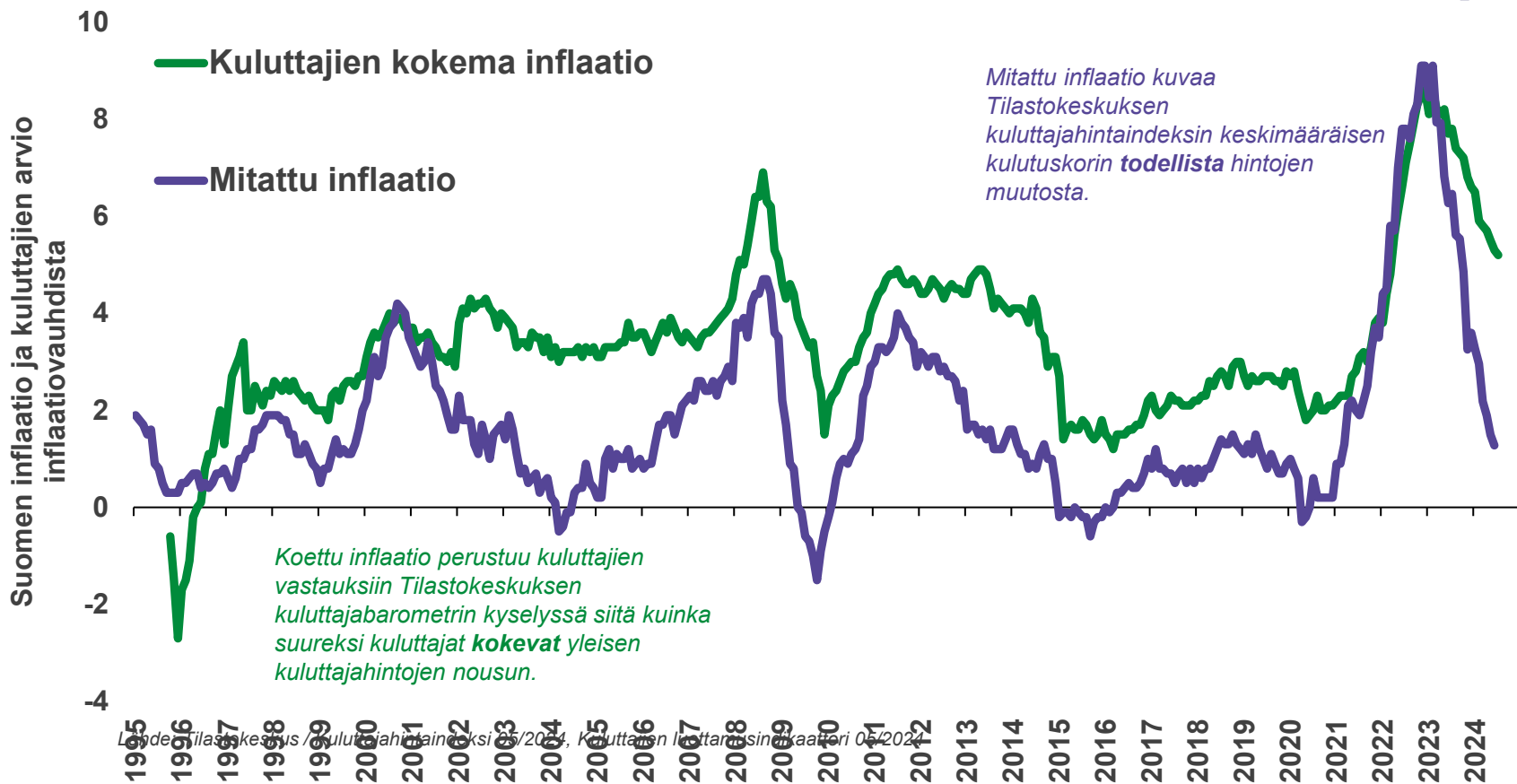
Kotitalouksien säästäminen ja velkaantuminen

osuus käytettävissä olevista tuloista, %

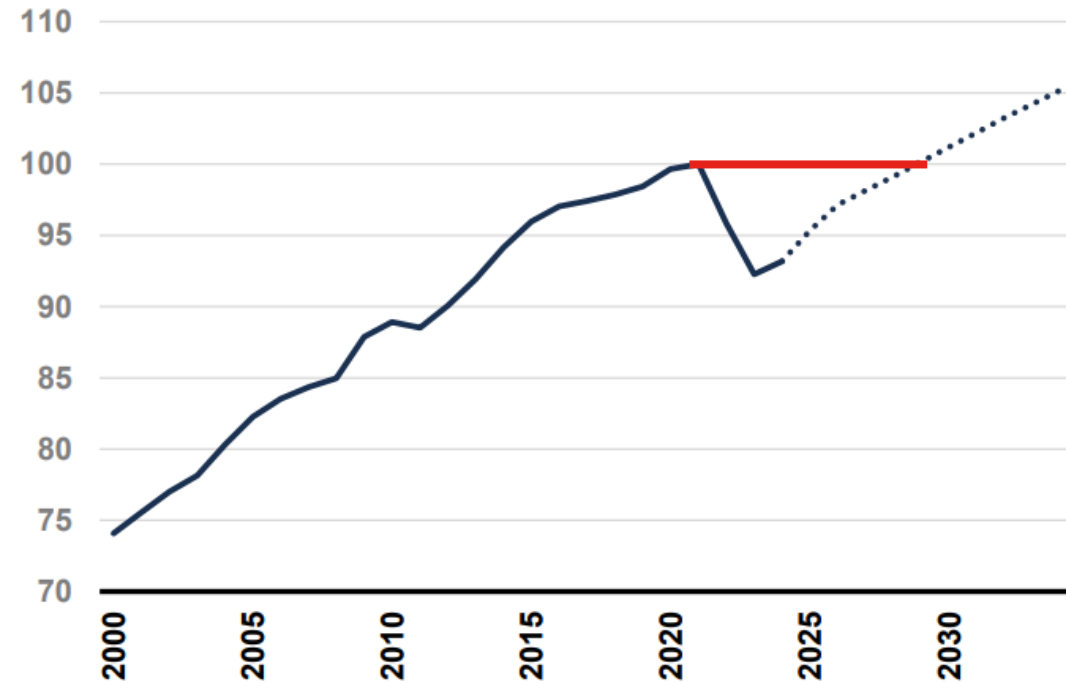
Lähde: Tilastokeskus, VM

Kokemus inflaatiosta todellisuutta korkeampi

Reallön enligt KPI

Index 2021=100

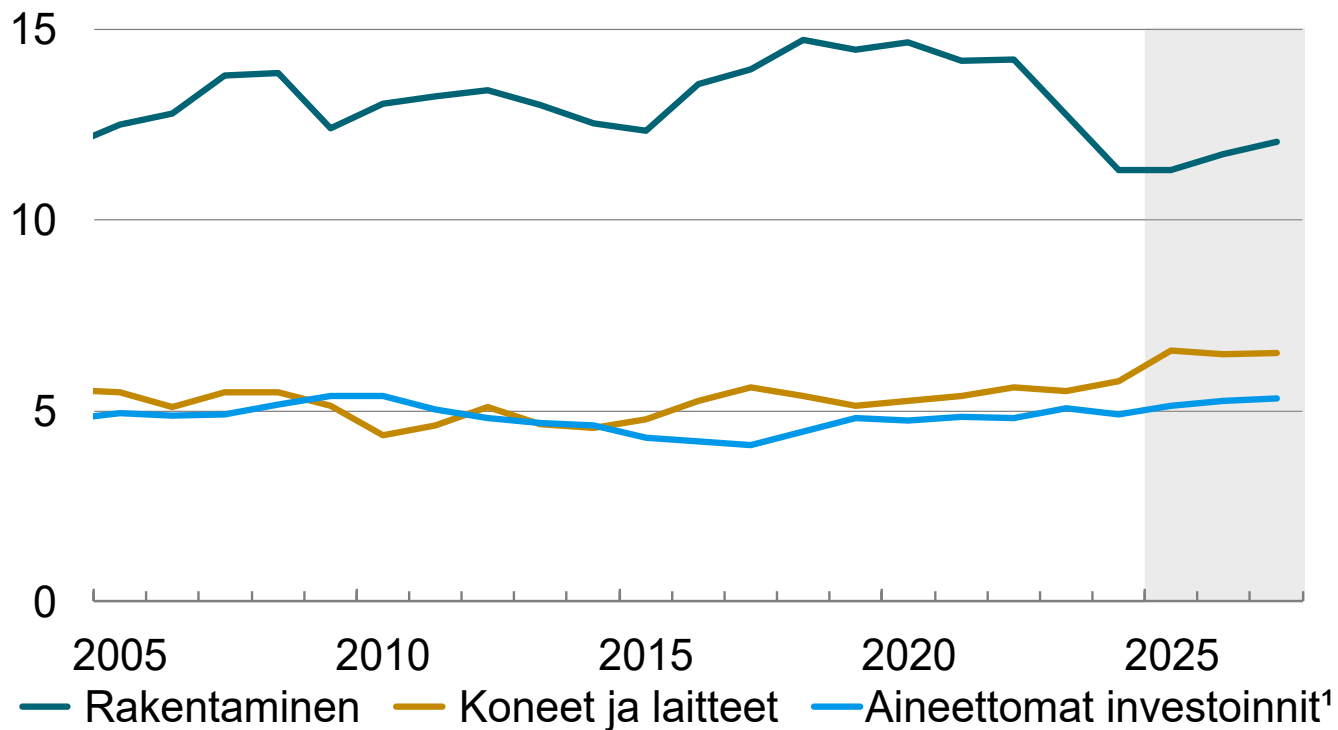

Källor: Medlingsinstitutet, SCB och egna beräkningar.

Kuluttajien reaalisen ostovoiman palautuminen inflaation kiihtymistä edeltävälle tasolle kestää useita vuosia, kaikki inflaatio koituu jo kohonneen hintatason päälle! → inflaation voima vielä suurempi. siksi kuluttajat eivät vieläkaan ole kulutusmielellä; globaali epävarmuus myös kasvattaa varovaisuutta. Iso laina tuottaa suuremman korkomenon, mikä syrjäyttää kulutuskysyntää (korkomenojen syrjäyttämä kulutusvoima).

Investoinnit

suhteessa BKT:hen, %

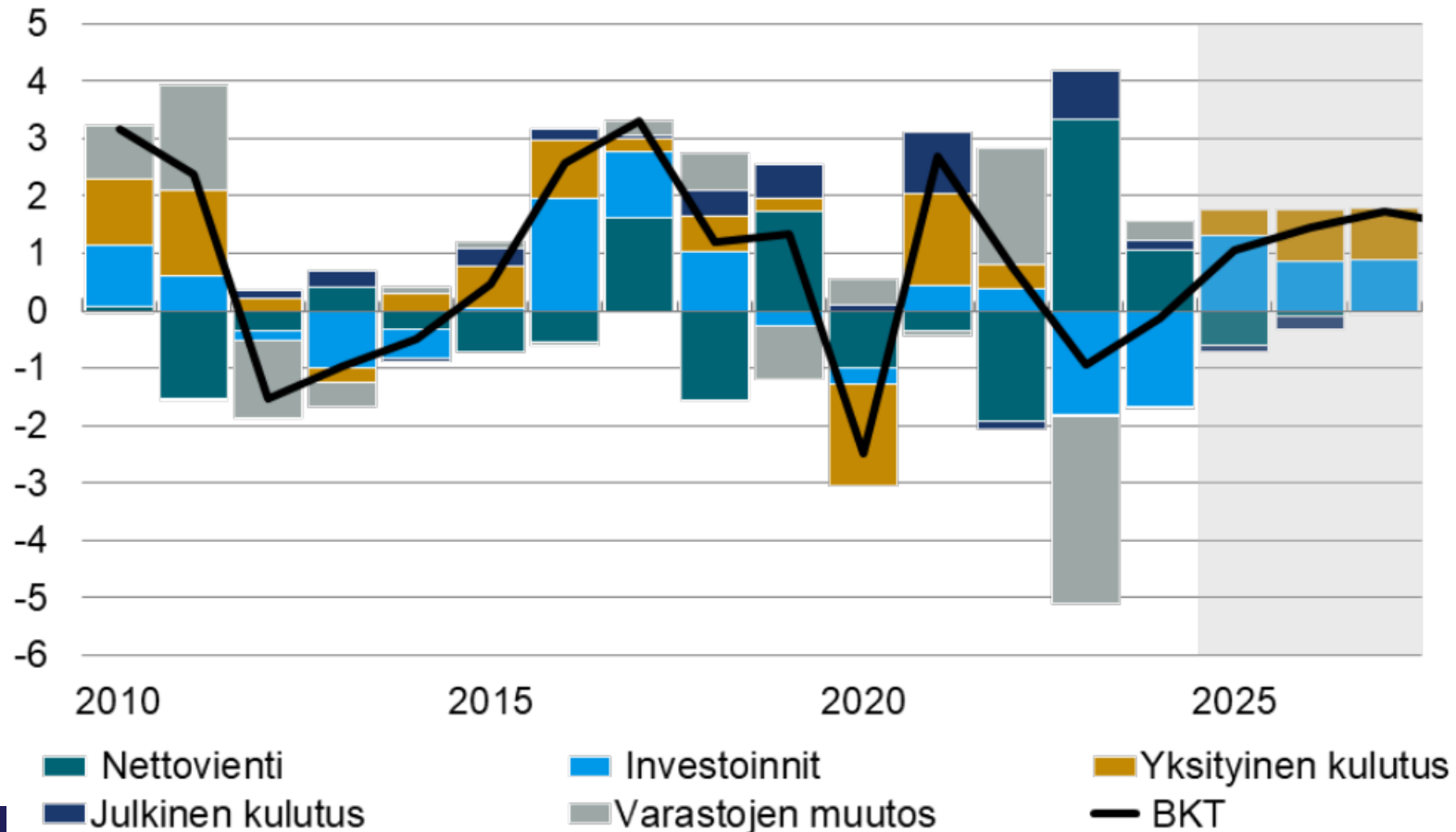

1) Sisältää T&K-investoinnit

Lähde: Tilastokeskus, VM

Suomen BKT ja kysyntäerät

vuosimuutos ja kontribuutio, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

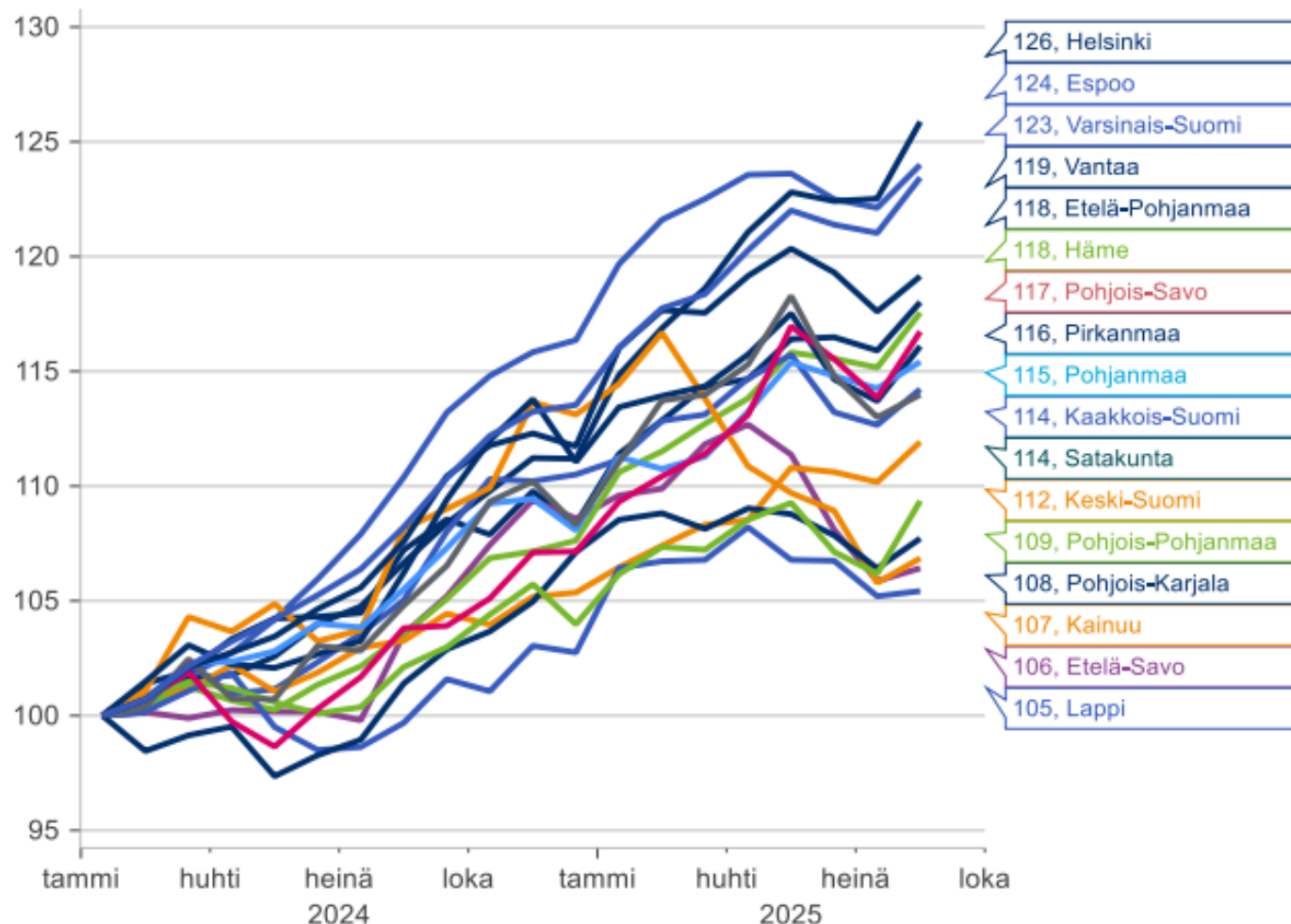

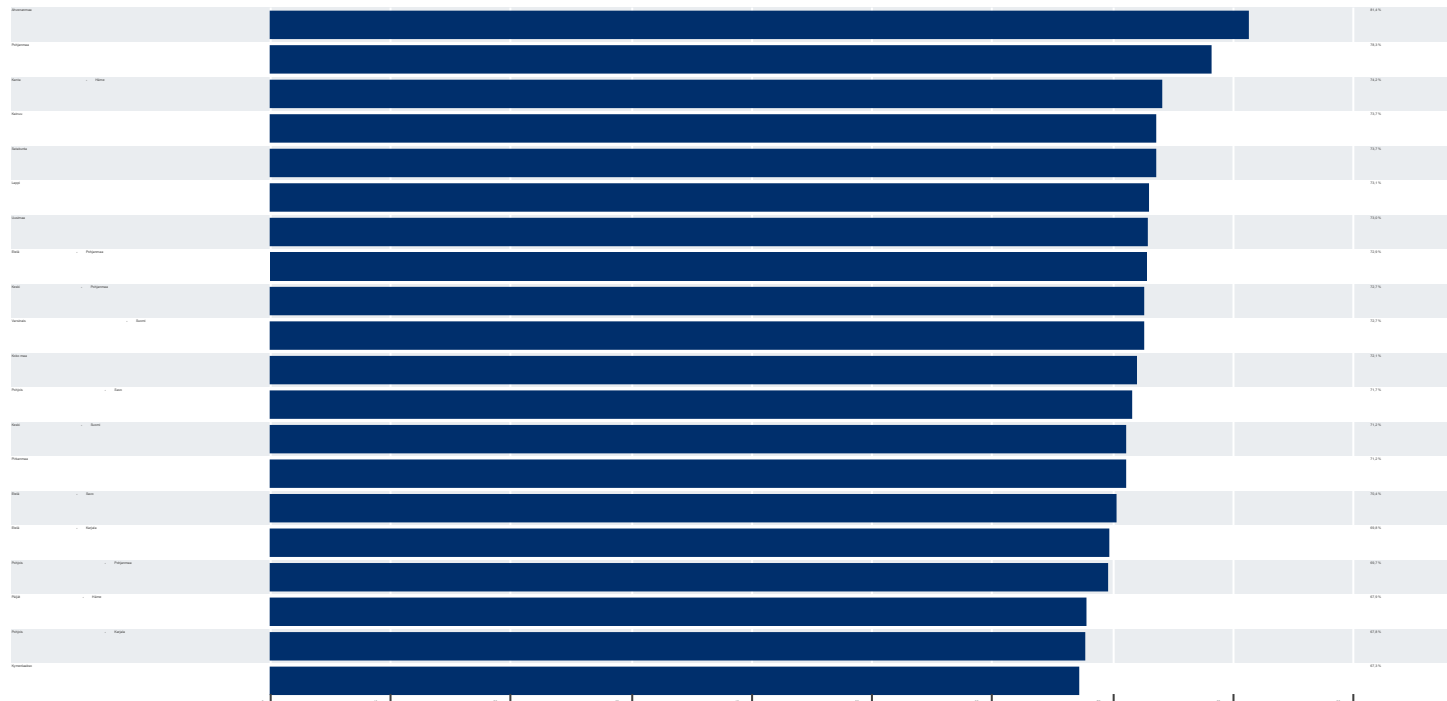

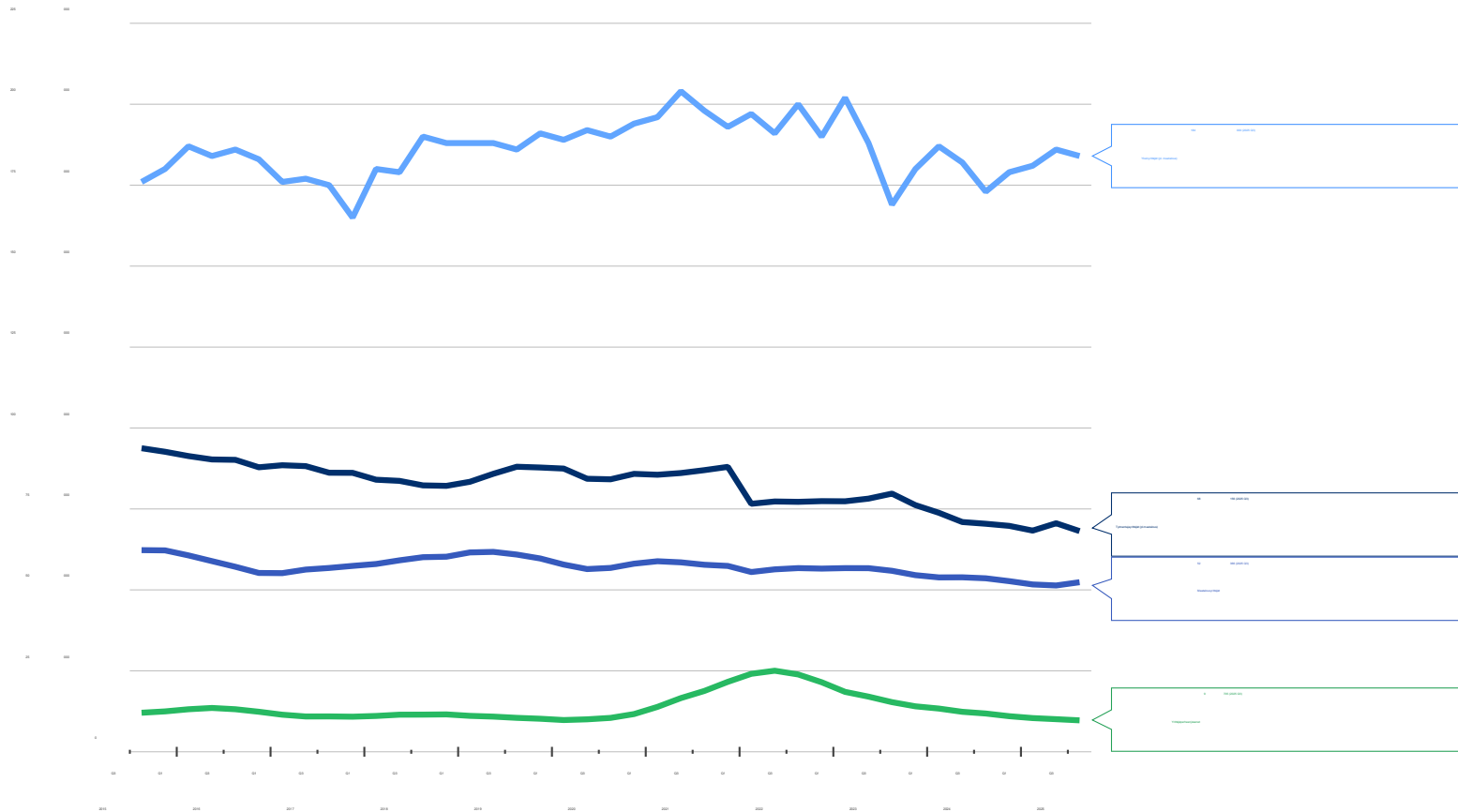
Alueiden tilannetta

Työttömyys maakunnittain selitykset:

- Talouden matalasuhdanne
- Talouden rakennemuutos
- Julkisen talouden sopeutus
- Demografiset muutokset: väestö vanhenee nopeammin joillain alueilla
- Muuttoliike: nettomaahanmuutto (työvoiman lisäys); sisäinen muuttoliike (työttömyyden muutokset):
- Etuuksien ehtojen muutokset: työvoiman lisäys
- Tilastointimuutokset

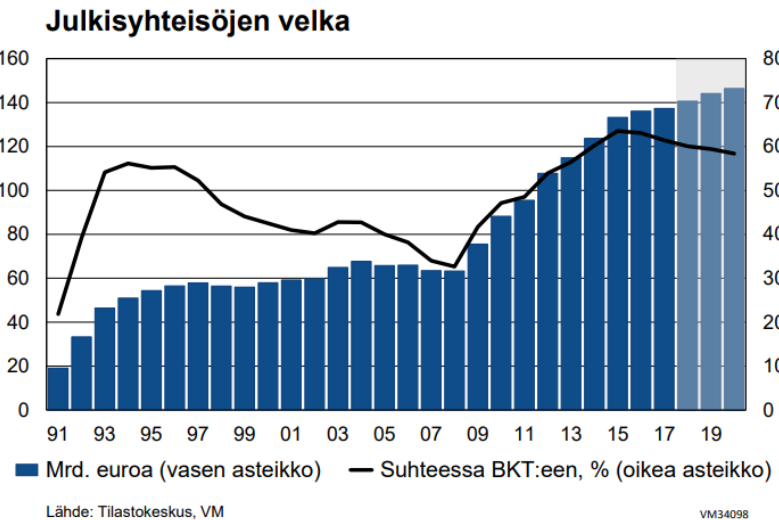

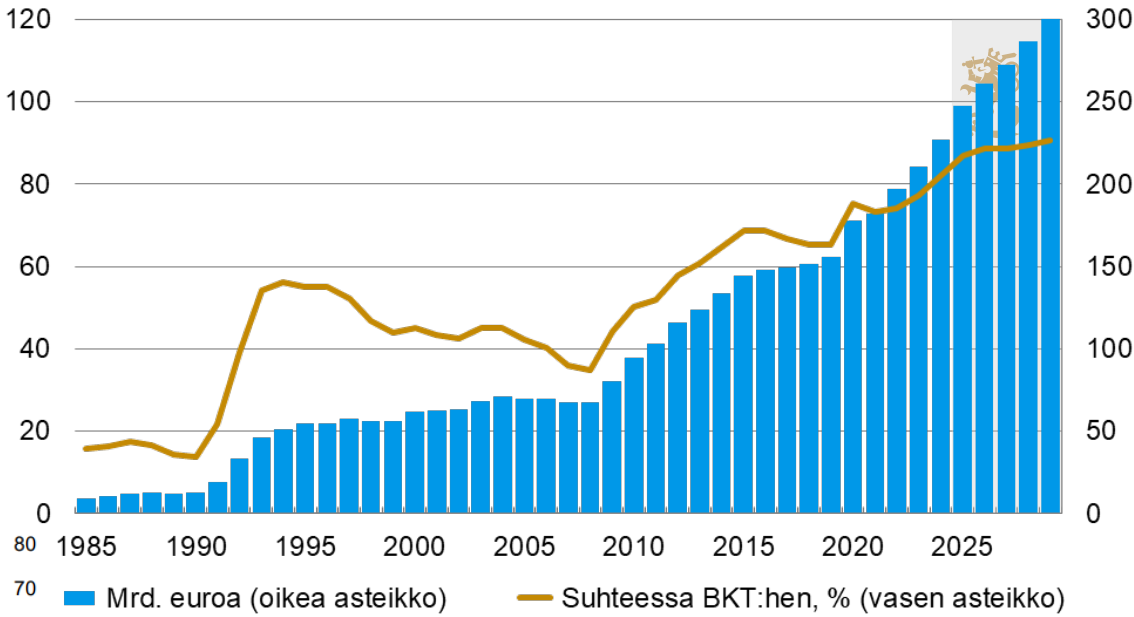
Työmarkkinoiden ja talouden pitkät trendit

- Julkinen talous velkaantuneempi nyt kuin v. 2015, +20%-yks.
- Vanhusväestön määrä ja osuus kasvavat vauhdilla, vaikka työikäisen väestön määrä kasvaisikin
- Geo- ja kauppapoliittinen epävarmuus kasvanut (sota, tullit)
- Hintataso kohonnut n. 10 %
- Korkotason jyrkkä nousu miinuskoroista

Taloudellinen katsaus 2018

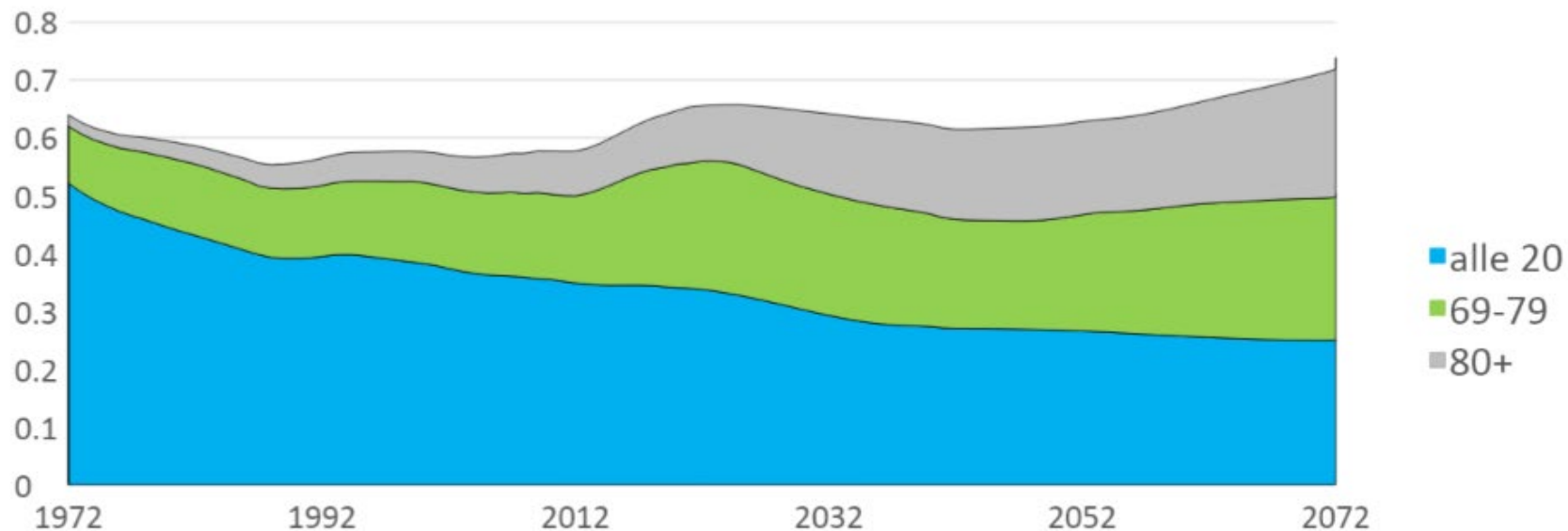
Julkisyhteisöjen velka

Taloudellinen katsaus syksy 2025

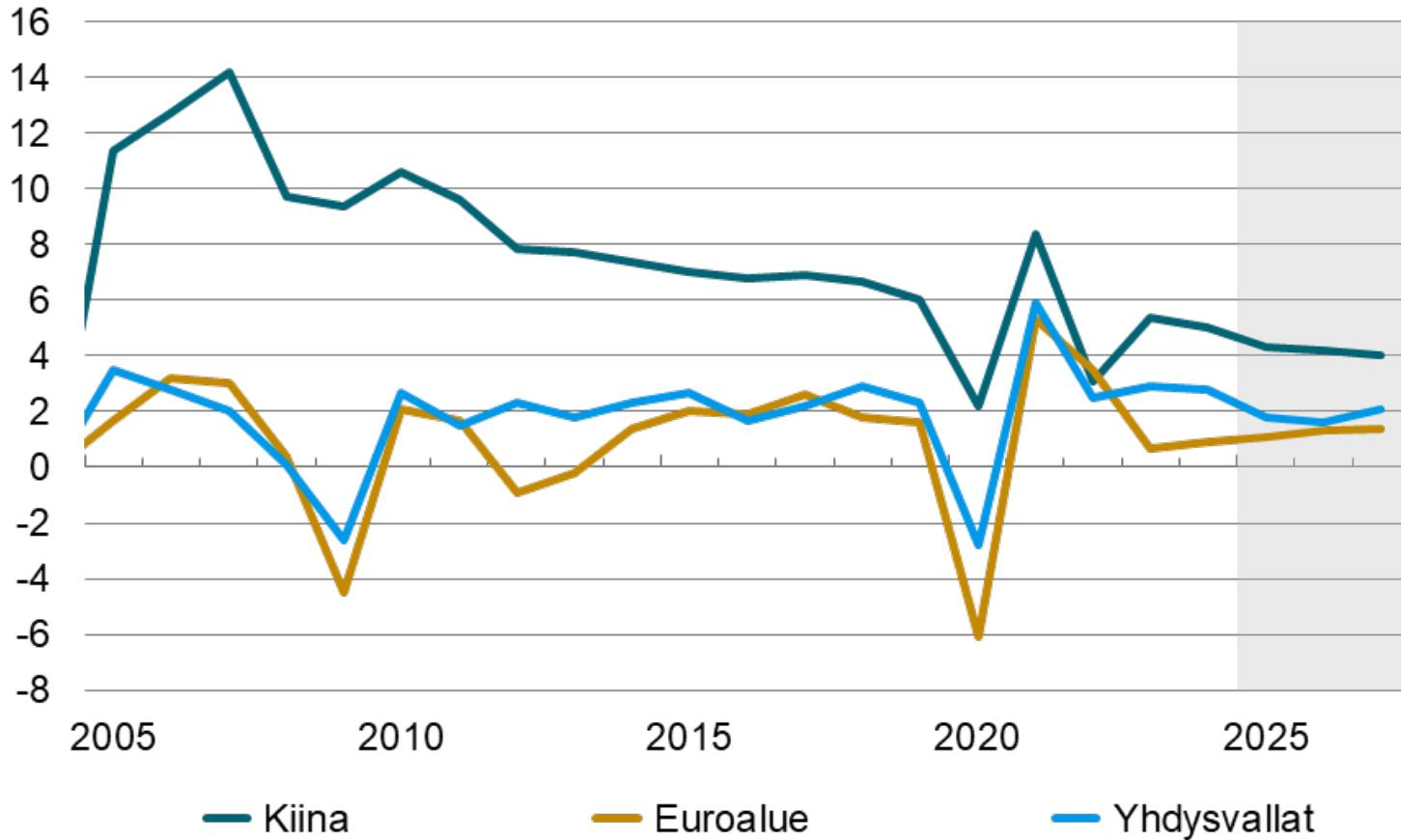
Väestöllinen huoltosuhde heikkenee suurellakin maahanmuutolla

Eri ikäryhmien kontribuutio huoltosuhteeseen
TK:n 2024 ennusteessa

Bruttokansantuote

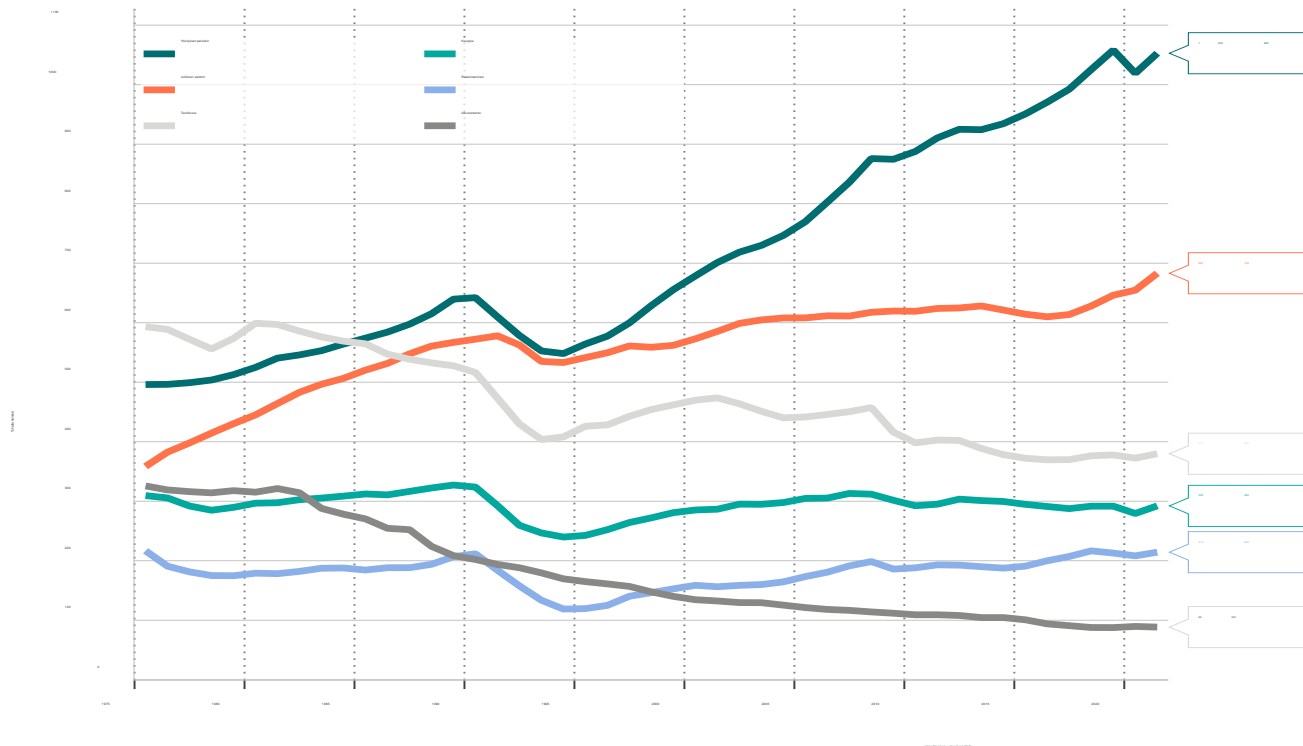
volymin muutos, %

Palvelusektorin osuus työllisyydestä kasvaa

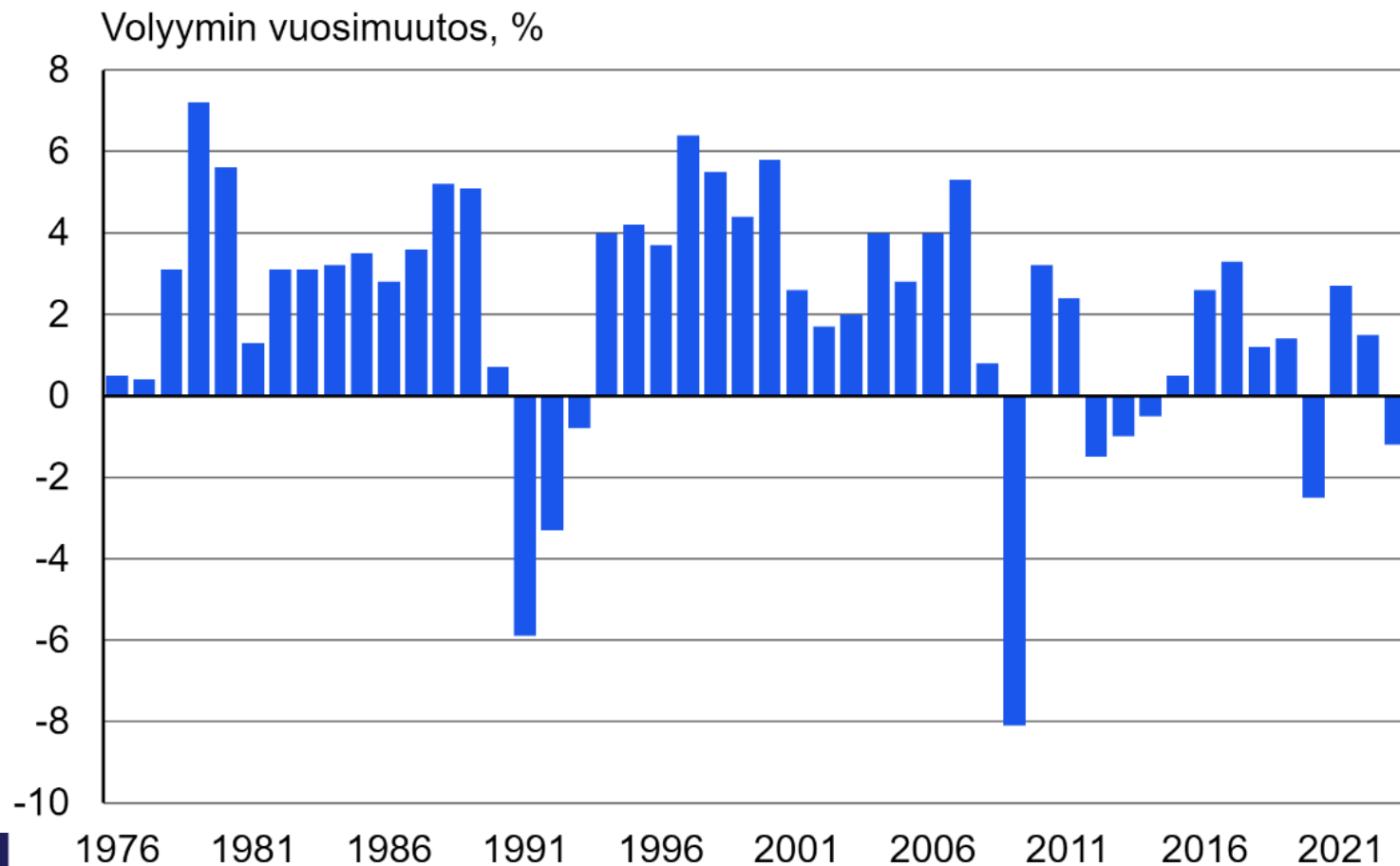
Työlliset toimialueittain

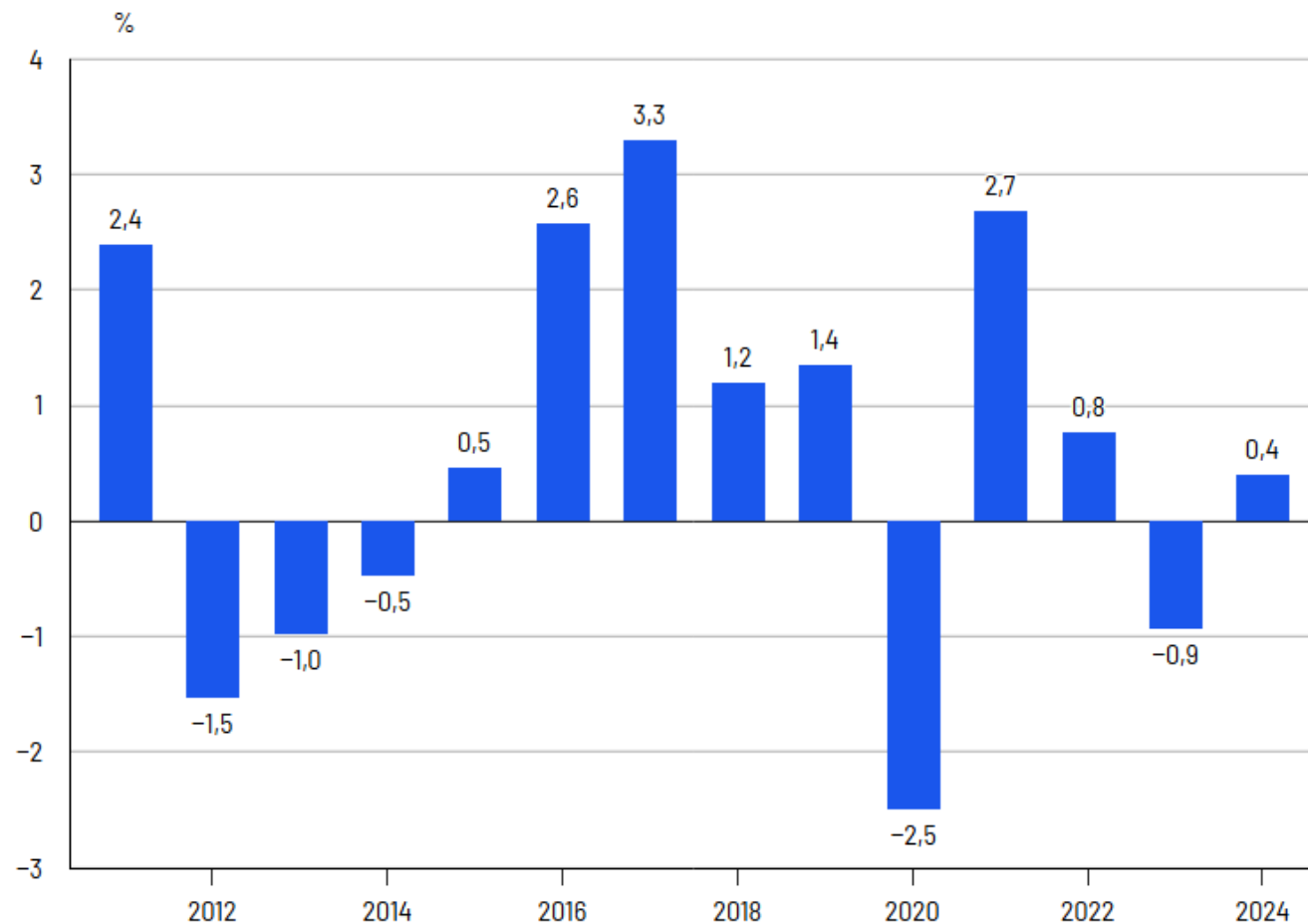

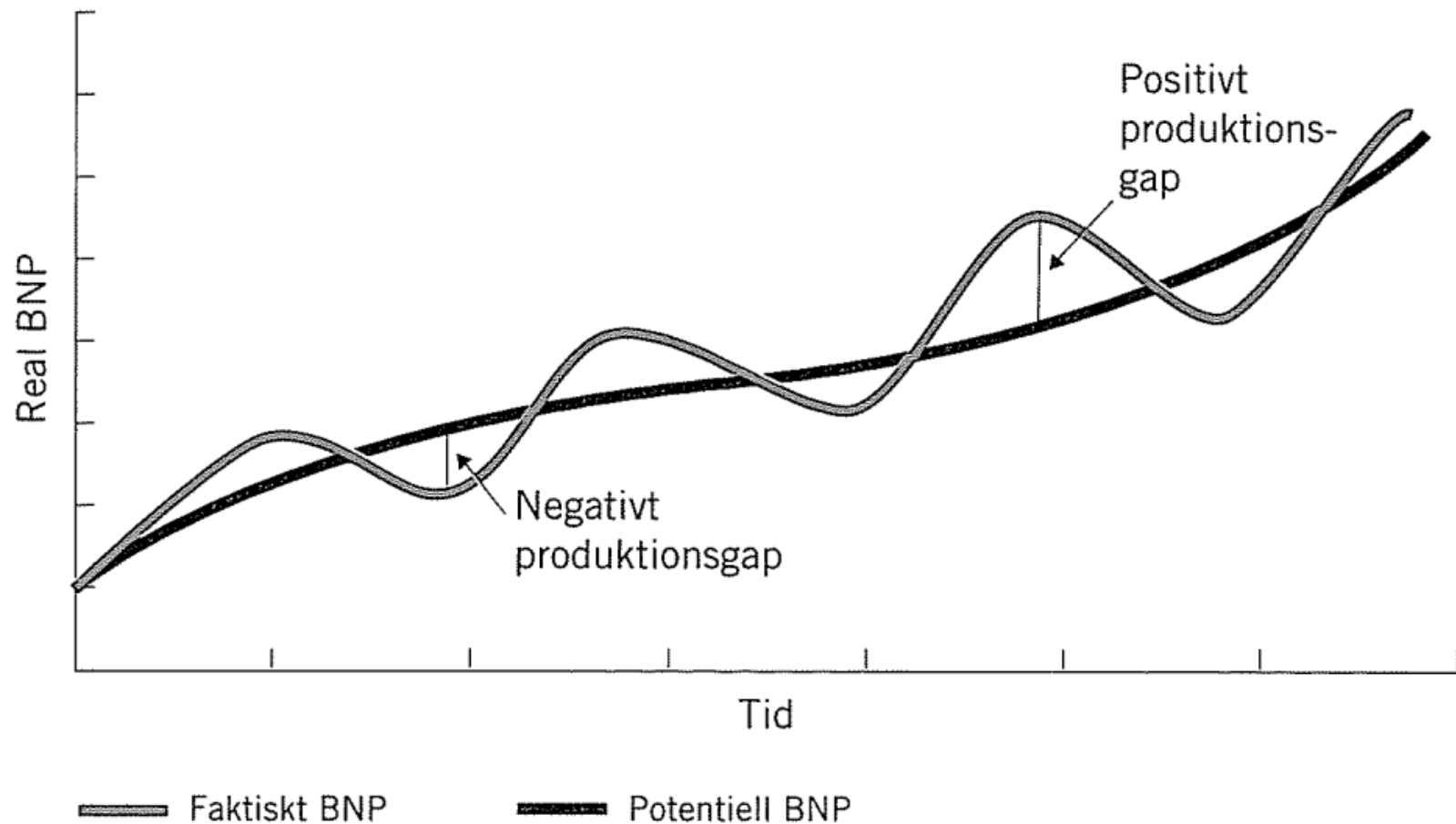
Helppo rasti!

Bruottokansantuotteen muutos edelliseen vuoteen, %

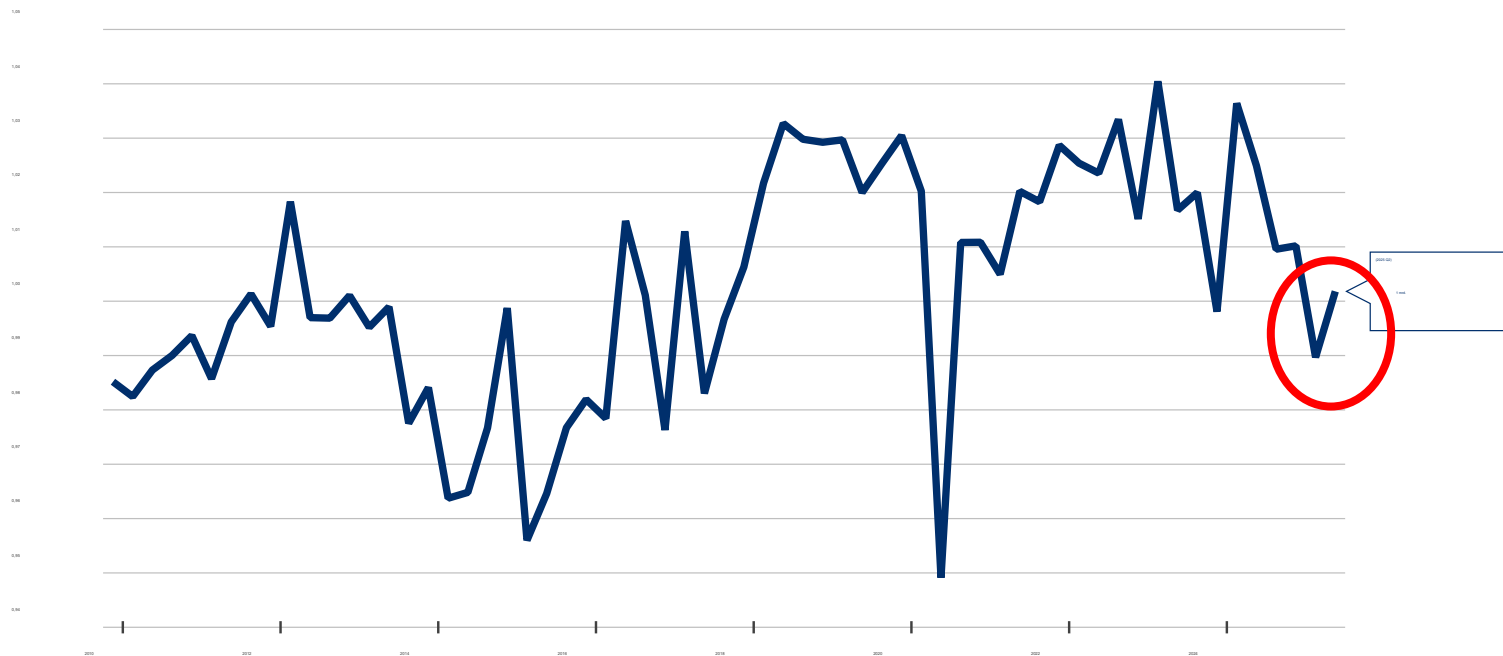

Figur 1. Produktion och produktionsgap

Tuhatta vuorokautta

Lähde: Tilastokeskus ja Eurostatin Eurostatin TSM -tietokanta

